

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
DROHOBYCH IVAN FRANKO STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY
YOUNG SCIENTISTS COUNCIL

ISSN 2308-4855 (Print)
ISSN 2308-4863 (Online)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГУМАНІТАРНИХ НАУК

HUMANITIES SCIENCE CURRENT ISSUES

ВИПУСК 94. ТОМ 1
ISSUE 94. VOLUME 1

Видавничий дім
«Гельветика»
2026

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол № 14 від 22.12.2025 р.)*

Актуальні питання гуманітарних наук: / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2025. – Вип. 94. Том 1. – 450 с.

Видання розраховане на тих, хто цікавиться питаннями розвитку педагогіки вищої школи, а також філології, мистецтвознавства, історії.

Редакційна колегія:

Пантюк М.П. – головний редактор, доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Душний А.І.** – співредактор, кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ільницький В.І.** – співредактор, доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Дмитрів П.** – відповідальний секретар, кандидат філологічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Андрєєв В.М.** – доктор історичних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка); **Батюк Т.В.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Баукова А.Ю.** – кандидат історичних наук, доцент (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Бермес І.Л.** – доктор мистецтвознавства, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Боровик Л.А.** – кандидат педагогічних наук, доцент (Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'ячука); **Волошин С.М.** – кандидат педагогічних наук (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гриценко Г.З.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галів М.Д.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галик В.М.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гук О.В.** – кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гжесяк Ян** – доктор габлітований, надзвичайний професор кафедри (Державна вища професійна школа в Коніні, Польща); **Дутчак В.Г.** – доктор мистецтвознавства, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Засць В.М.** – кандидат мистецтвознавства, доцент (Національна музична академія України імені Петра Чайковського); **Зимомря І.М.** – доктор філологічних наук, професор (Ужгородський національний університет); **Іванишин П.В.** – доктор філологічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Кекош О.М.** – кандидат педагогічних наук (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Корсак Р.В.** – доктор історичних наук, професор (Ужгородський національний університет); **Кравчик М.О.** – кандидат філософських наук, доцент (Міжнародний гуманітарний університет) **Лазурко Л.М.** – доктор історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Мартинів Л.І.** – кандидат мистецтвознавства, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Маршалек-Кава Джоанна** – доктор наук, доцент (Університет Миколая Коперника в Торуні, Торунь, Польща); **Масненко В.В.** – доктор історичних наук, професор (Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького); **Мафтин Н.В.** – доктор філологічних наук, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Мацьків П.В.** – доктор філологічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Медвідь О.В.** – кандидат історичних наук (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Невмерзіцька О.В.** – доктор педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Оршанський Л.В.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пагута М.В.** – кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пантюк Т.І.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Петречко О.М.** – доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Печарський А.Я.** – доктор філологічних наук, професор (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Попп Р.П.** – кандидат історичних наук (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Синкевич Н.Т.** – кандидат мистецтвознавства, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ситник О.М.** – доктор історичних наук, професор (Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького); **Сташевська І.О.** – доктор педагогічних наук, професор (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Сташевський А.Я.** – доктор мистецтвознавства, професор (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Стецик Ю.О.** – доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Стреначикова Марія** – доктор наук (doc. CSc., PhD.), (Академія мистецтв у Банській Бистриці); **Тельмак В.П.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Устименко-Косоріч О.А.** – кандидат мистецтвознавства, доктор педагогічних наук, професор (Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка); **Футала В.П.** – доктор історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Чик Д.Ч.** – доктор філологічних наук, доцент (Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка); **Янишин Б.М.** – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник (Інститут історії України НАН України); **Яремчук В.П.** – доктор історичних наук, професор (Національний університет «Острозька академія»).

Збірник індексується в міжнародній базі даних **Index Copernicus International**.

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 6143 від 28.12.2019 р. (додаток 4) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі педагогічних наук (А1 – Освітні науки, А2 – Дошкільна освіта, А3 – Початкова освіта, А4 – Середня освіта (за предметними спеціалізаціями), А5 – Професійна освіта (за спеціалізаціями), А6 – Спеціальна освіта (за спеціалізаціями)).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020 р. (додаток 1) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі філологічних наук (В11 – Філологія (за спеціалізаціями) та у галузі культури і мистецтва (В2 – Дизайн, В3 – Декоративне мистецтво та ремесла, В4 – Образотворче мистецтво та реставрація, В5 – Музичне мистецтво, В6 – Перформативне мистецтво, В12 – Культурологія та музеєзнавство, В14 – Організація соціокультурної діяльності).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 1290 від 30.11.2021 р. (додаток 3) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі історичних наук (В9 – Історія та археологія).

*Реєстрація суб'єкта у сфері друкованих медіа: Рішення Національної ради України
з питань телебачення і радіомовлення № 1190 від 11.04.2024 року. Ідентифікатор медіа R30-04753.*

*Суб'єкт у сфері друкованих медіа: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка (вул. І. Франка, 24,
м. Дрогобич, Львівська обл., 82100, e-mail: dspu@dspu.edu.ua, тел. (03-24) 41-04-74)*

Усі електронні версії статей збірника оприлюднюються на офіційному сайті видання
www.aphn-journal.in.ua

Редакційна колегія не обов'язково поділяє позицію, висловлену авторами у статтях, та не несе відповідальності за достовірність наведених даних та посилань.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Мови розповсюдження: українська, англійська, польська, французька, болгарська, румунська.

Засновник – Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка,
співзасновники Ільницький В.І., Душний А.І., Зимомря І.М.

© Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2025

© Пантюк М.П., Душний А.І., Зимомря І.М., 2025

Recommended for publication
by Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Academic Council
(protocol No 14 from 22.12.2025)

Humanities science current issues / [editors-compilers M. Pantyuk, A. Dushnyi, V. Ilnytskyi, I. Zymomrya]. – Drohobych : Publishing House „Helvetica”, 2025. – Issue 94. Volume 1. – 450 p.

The journal is intended for all interested in high school pedagogy, philology, art, and history.

Editorial board:

M. Pantyuk – Editor-in-Chief, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vice-Rector for Scientific Work (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical); **A. Dushnyi** – Co-Editor, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Ilnytskyi** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **I. Dmytriv** – Corresponding Secretary, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Andrieiev** – Doctor of History, Professor (Kyiv Grinchenko University); **T. Batiuk** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **A. Baukova** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Lviv National University); **I. Bernes** – Doctor of Arts, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **L. Borovyk** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Academician Stepan Demianchuk International University of Economics and Humanities); **S. Voloshyn** – Candidate of Pedagogical Sciences (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **H. Hrytsenko** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **M. Haliv** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Halyk** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Huk** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **J. Gzhesiak** – Dr. Gab., Associate Professor (Konin Higher Secondary School of Education); **V. Dutchak** – Doctor of Arts, Professor (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **V. Zaiets** – Candidate of Art Studies, Associate Professor (National Music Academy of Ukraine named after Peter Tchaikovsky); **I. Zymomria** – Doctor of Philology, Professor (Uzhgorod National University); **P. Ivanyshyn** – Doctor of Philology, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Kekosh** – Candidate of Pedagogical Sciences (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **R. Korsak** – Doctor of Historical Sciences, Professor (Uzhhorod National University); **M. Kravchuk** – Ph.D. in Philosophy, Associate Professor (International Humanitarian University); **L. Lazurko** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **L. Martyniv** – Candidate of Art Studies, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **Marszalek-Kawa Joanna** – Doctor of Science, Associate Professor (Nicolaus Copernicus University in Torun, Torun, Poland); **V. Masnenko** – Doctor of History, Professor (Bogdan Khmelnytsky Cherkasy National University); **N. Maftyn** – Doctor of Philology, Professor (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **P. Matskiy** – Doctor of Philology, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Medvid** – Ph.D. in History, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Nevmerzhytska** – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor (General Pedagogy and Preschool Education of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **L. Orshanskyi** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **M. Pahuta** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **T. Pantiuk** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Petrechko** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **A. Pecharskyi** – Doctor of Philological Sciences, Professor (Lviv National University); **R. Popp** – Ph.D. in History, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **N. Synkevych** – Candidate of Arts, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Sytnyk** – Doctor of Historical Sciences, Professor (Bohdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University); **I. Stashevskaya** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Academic Affairs of Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine; **A. Stashevskiy** – Doctor of Arts, Professor (Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine; **Y. Stetsyk** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **M. Strenachikova** – Doctor of Science (Doc. CSc., Ph.D.), (Academy of Arts in Banska Bystrica); **V. Telvak** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Futala** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Ustyenko-Kosorich** – Candidate of Art History, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko); **D. Chyk** – Doctor of Philology, Associate Professor (Taras Shevchenko Kremenets Regional Humanities and Pedagogical Academy); **B. Yanyshyn** – Candidate of Historical Sciences, Senior Research Associate (Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine); **V. Yaremchuk** – Doctor of History, Professor (Ostroh Academy National University).

The collection is included in such international databases as Index Copernicus International.

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 28.12.2019 № 6143 (annex 4), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on pedagogical sciences (A1 – Education Sciences, A2 – Pre-School Education, A3 – Primary Education, A4 – Secondary Education (with subject specializations), A5 – Vocational Education (with specializations), A6 – Special Education (with specializations)).

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 17.03.2020 № 409 (annex 1), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on philological sciences (B11 – Philology (with specializations)) and culture and arts (B2 – Design, B3 – Decorative Arts and Crafts, B4 – Fine Arts and Restoration, B5 – Musical Arts, B6 – Performing Arts, B12 – Cultural Studies and Museum Studies, B14 – Organization of Sociocultural Activities).

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 30.11.2021 № 1290 (annex 3), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on historical sciences (B9 – History and Archeology).

Registration of Print media entity: Decision of the National Council of Television and Radio Broadcasting of Ukraine № 1190 as of 11.04.2024. Media ID: R30-04753.

Media entity: Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University (24, Ivan Franko Str., Drohobych, Lviv region, 82100, e-mail: dspu@dspu.edu.ua, tel. (03-24) 41-04-74)

All electronic versions of articles in the collection are available on the official website edition
www.apfn-journal.in.ua

Editorial board do not necessarily reflect the position expressed by the authors of articles,
and is not responsible for the accuracy of these data and references.

The articles were checked for plagiarism using the software StrikePlagiarism.com developed by the Polish company Plagiat.pl.

Distribution languages: Ukrainian, English, Polish, German, French, Bulgarian, Romanian.

Founder – Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University,
co-founders V. Ilnytskyi, A. Dushnyi, I. Zymomrya.

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ

Володимир БАКАЛА ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ СТЕПАНА КУЗИКА В 1920–30-Х РОКАХ В УКРАЇНСЬКІЙ ІСТОРІОГРАФІЇ.....	4
Роман БОЙЧИН, Олександра СВЙОНТИК ОСВІТА В УКРАЇНІ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ (2014–2025): ВІЗІЇ ПОЛЬСЬКИХ ДОСЛІДНИКІВ.....	12
Михайло ЖУРБА, Михайло ЖОЛОБ, Ольга ПЕРЕПЕЛЮК РЕЛІГІЙНЕ ЖИТТЯ ЄВРЕЇВ ПІДРАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ (20-І РР. ХХ СТ.).....	22
Zahra ISLAMOVA THE WAQF INSTITUTION IN AZERBAIJAN DURING THE REIGN OF NADER SHAH AFSHAR.....	31
Софія КАРАГЕЗОВА ПАРАФІЯЛЬНЕ БРАТСТВО ЯК ЛОКАЛЬНА ІНСТИТУЦІЯ: КЕЙС СВЯТО-ПОКРОВСЬКОГО БРАТСТВА СЕЛА КРИЧИЛЬСЬК (1901–1905).....	37

МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Тетяна КРУЛКОВСЬКА РЕЦЕПЦІЯ ТВОРЧОСТІ МИХАЙЛА ЗАВАДСЬКОГО В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ КОНТЕКСТІ ХІХ СТОЛІТТЯ.....	46
Зоя АЛФЬОРОВА ІСТОРІОГРАФІЯ КИТАЙСЬКОЇ СФЕРИ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА: ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ (СТАТТЯ ДРУГА).....	54
Людмила АНДРОЩУК, Костянтин ВІНОВОЙ, Катерина ЛУК'ЯНЕНКО МОДЕЛЬ ПІДГОТОВКИ ХОРЕОГРАФА У ЗВО В УМОВАХ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ: КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ, СУЧАСНИЙ ТАНЕЦЬ, МИСТЕЦТВА БАЛЕТМЕЙСТЕРА.....	66
Людмила БАРКО КОЛОРИСТИЧНІ РІШЕННЯ В ЖИВОПИСНИХ ТВОРАХ ОЛЕКСІЯ ФІЩЕНКА 1970–1980 РОКІВ...75	75
Наталія БЄЛІК-ЗОЛОТАРЬОВА, Юрій ЯНКО, Олена ЧУМАК РІВНІ ВЗАЄМОДІЇ ДИРИГЕНТА І ХОРМЕЙСТЕРА У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ОПЕРНОЇ ВИСТАВИ.....	82
Валерія БЗЕНКО, Сергій КРИКУНЕНКО, Сергій ЛАЗАНОВСЬКИЙ ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛЬНОЇ ТЕРАПІЇ ДЛЯ СПІЛЬНОТ ІЗ ДОСВІДОМ ТРАВМИ.....	90
Артур БІЛИЙ ВІЗУАЛЬНА АЙДЕНТИКА ФУТБОЛЬНИХ КЛУБІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ КОМУНІКАЦІЇ БРЕНДУ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ТА УКРАЇНСЬКОГО КОНТЕКСТІВ.....	107
Андрій БОЖЕНСЬКИЙ ВОКАЛЬНА ТВОРЧІСТЬ МИКОЛИ ЛАСТОВЕЦЬКОГО В КОНТЕКСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВОКАЛІСТИКИ ДРОГОБИЧЧИНИ.....	117
Ірина БОНДАРЕНКО, Богдан БОНДАРЕНКО ДІАЛОГ МАТЕРІАЛІВ: ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ В ДИЗАЙНІ ЖИТЛОВИХ ІНТЕР'ЄРІВ У СТИЛІСТИЦІ ЛОФТ.....	123
Ігор БОРИС, Світлана ФЄВРАЛЬОВА, Вікторія (Ніка) ХВОРОСТЕНКО АКТОР У ТЕАТРІ НЕРЕАЛІСТИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ: ТЕОРІЯ І ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ МАЙСТЕРНІ ТЕАТРАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ (ЕКМАТЕДОС).....	129

Вікторія БУГАЙОВА ТЕАТРАЛІЗОВАНИЙ ШОУ-АРТ-ПРОЄКТ ЯК МОДЕЛЬ СИНТЕТИЧНОГО ХУДОЖНЬОГО ПРОСТОРУ В УМОВАХ ПОСТДРАМАТИЧНОЇ ЕСТЕТИКИ.....	135
Андрій ВИСОВЕНЬ РОЛЬ ТРАНСКРИПЦІЙ В ЕВОЛЮЦІЇ СОЛЬНОГО ТА АНСАМБЛЕВОГО РЕПЕРТУАРУ ТУБИ..	142
Олександр ВІЛА-БОЦМАН РЕФЛЕКСІЯ ЯК ПРОФЕСІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ ХОРМЕЙСТЕРА.....	149
Олексій ВОЛИК ФОРМУВАННЯ ІНТЕРПРЕТАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ У КАМЕРНО-АНСАМБЛЕВОМУ ВИКОНАВСТВІ.....	157
Оксана ГИСА ЛЮБЛІНСЬКА МУЗИКОЗНАВЧА ШКОЛА: ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ..	164
Вікторія ГІГОЛАСЬВА-ЮРЧЕНКО, Вячеслав БОЙКО, Ігор САХНО ВЗАЄМОДІЯ ХОРОВОЇ ТА СОЛЬНОЇ ПАРТІЙ У КАНТАТІ МИКОЛИ ЛИСЕНКА «Б'ЮТЬ ПОРОГИ...»: ІНТЕПРЕТАЦІЙНИЙ ВИМІР.....	169
Вікторія ГІГОЛАСЬВА-ЮРЧЕНКО, Олена СМІРНА, Лариса ДАВИДОВИЧ ФОРМУВАННЯ ФАХОВОГО РЕПЕРТУАРУ СТУДЕНТІВ-ВОКАЛІСТІВ: МІЖ ТРАДИЦІЄЮ ТА СУЧАСНИМИ ВИКОНАВСЬКИМИ ВИМОГАМИ.....	175
Віктор ГЛЕБА, Владислав ПОГОРІЛИЙ АДАПТИВНЕ ПОВТОРНЕ ВИКОРИСТАННЯ ПРОМИСЛОВИХ ОБ'ЄКТІВ: ФОРМУВАННЯ НОВИХ МІСЬКИХ ОСЕРЕДКІВ.....	181
Михайло ГОНЧАРОВ ІНТЕРПРЕТАЦІЙНА КУЛЬТУРА ВИКОНАВЦІВ ОРКЕСТРОВОГО КЛАСУ: ПЕДАГОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ ТА ПРАКТИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ.....	189
Наталія ДАЦЮК, Михайло НЕТРИБ'ЯК, Роман ВІЛЬГУШИНСЬКИЙ ПОЛІСТИЛІСТИЧНА СТРУКТУРА ІНТЕР'ЄРНОГО ПРОСТОРУ ХРАМІВ ТЕРНОПЛЬЩИНИ ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ.....	194
Іван ДОНЧЕНКО, ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ГІТАРНОГО ЗВУКУ У ТВОРЧОСТІ МАРКА РІБО.....	200
Максим ЖДАНОВ СЕМАНТИКО-ДРАМАТУРГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ХОРОВОГО ЦИКЛУ ІРИНИ АЛЕКСІЙЧУК «ПІСНІ БЕЗ СЛІВ».....	208
Катерина ЖУК ЖАНРОВА СИСТЕМА ПІСЕННОЇ ТРАДИЦІЇ ПЕРЕХІДНОЇ ЕТНОКУЛЬТУРНОЇ ЗОНИ МІЖ СЛОБОЖАНЩИНОЮ, СЕРЕДНЬОЮ НАДДНІПРЯНЩИНОЮ ТА ПІВНІЧНИМ НАДАЗОВ'ЯМ..	213
Станіслав КАЛІНІН ОРГАН І ФОРТЕПІАНО ЯК ДВА ПОЛЮСИ МУЗИЧНОГО УНІВЕРСАЛІЗМУ.....	221
Лілія КАЧУРИНЕЦЬ ІННОВАЦІЙНІ МОДЕЛІ ХОРОВОГО МИСТЕЦТВА: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ....	226
Юрій КОРПАНЮК ЖІНКИ-МИСТКИНІ ТВОРЧОЇ ДИНАСТІЇ ШКРІБЛЯКІВ-КОРПАНЮКІВ.....	233
Наталія КОСТЕНКО, Андрій СТРІЛЕЦЬ ДОМРОВО-БАЯННИЙ АНСАМБЛЬ: ВИКОНАВСЬКИЙ АСПЕКТ (НА ПРИКЛАДІ ТВОРЧОСТІ АНСАМБЛЮ «РІДНИЙ КРАЙ»).....	241
Владислав КУЗЬМІН, Олена СЛІТЮК ВПЛИВ ДИЗАЙНЕРСЬКИХ ПРАКТИК НА ЕФЕКТИВНІСТЬ КОМУНІКАЦІЇ МІЖ КОРИСТУВАЧЕМ І ВЕБРЕСУРСОМ	248
Марія КУКІЛЬ ЄВРОПЕЙСЬКІ ТРАДИЦІЇ ХУДОЖНЬОГО ОФОРМЛЕННЯ «ГРАМАТКИ» ПАНТЕЛЕЙМОНА КУЛІША (СЕРЕДИНА ХІХ СТ.).....	253

Yifeng LIN, Olena GERASYMENKO EVOLUTION OF THE DESIGN OF CHILDREN'S EDUCATIONAL MATERIALS: MAIN STAGES SINCE THE TWENTIETH CENTURY.....	260
Олександр ЛІСОВСЬКИЙ, Руслан АГЛУЛЛІН ЕВОЛЮЦІЯ ВІЗУАЛЬНОЇ АЙДЕНТИКИ МУЗЕЇВ: ВІД ТРАДИЦІЙНИХ ФОРМ ДО ЦИФРОВОЇ АДАПТИВНОСТІ.....	268
МОВОЗНАВСТВО. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО	
Олена БЄЛОЗЬОРОВА СТРАТЕГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ВЕРБАЛЬНОГО ТАБУ <i>KREBS</i> В СУЧАСНОМУ НІМЕЦЬКОМОВНОМУ ДИСКУРСІ.....	276
Marîia VILOKOPUTOVA, Anna VOLOBOIEVA THE PHENOMENON OF LANGUAGE INTERFERENCE IN THE PROCESS OF LEARNING ENGLISH AND GERMAN BY STUDENTS OF NON-PHILOLOGICAL SPECIALTIES.....	284
Олександр БОЙКО ТЕМА ГОЛОДОМОРУ У ТВОРЧОМУ ДОРОБКУ ОЛЕНИ ЗВИЧАЙНОЇ.....	290
Дарина БУЦЬ ЕТНОЛІНГВІСТИЧНІ МАРКЕРИ В ТУРЕЦЬКОМОВНИХ ГЕОГРАФІЧНИХ НАЗВАХ.....	294
Марія ВАКУЛИЧ КАТЕГОРІЯ ПЕРСОНАЛЬНОСТІ У МОВНОМУ ЛАНДШАФТІ: ВОЄННІ КОНТЕКСТИ.....	304
Олена ВАРЕНКОВА ШЕВЧЕНКОЗНАВСТВО НА ПЕРЕТИНІ ВІД НЕРАДЯНСЬКОГО ДО РАДЯНСЬКОГО ПЕРІОДІВ.....	310
Мар'яна ВОТЬКАНИЧ НОВЕЛА «ДІТОЧА ПРИГОДА» В. СТЕФАНИКА ТА ОПОВІДАННЯ «КРИВАВИЙ ХЛІБ» Л. ДЕМ'ЯНА: КОМПАРАТИВНИЙ АСПЕКТ	317
Наталя ГОЛУБЕНКО, Володимир ЗАПЛІТНИЙ ПЕРЕКЛАДАЧ ТА ЙОГО РОЛЬ В ПРОЦЕСІ МЕДІАЦІЇ.....	325
Оксана ДАСКАЛЮК ВИВЧЕННЯ СТИЛІСТИКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У РАКУРСІ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПЕРЕКЛАДАЧА.....	331
Антон ДУДКА МОТИВАЦІЙНІ ФОРМУЛИ ПІДТРИМКИ В АНГЛІЙСЬКИХ ДІАЛОГАХ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ УКРАЇНСЬКОЮ.....	337
Людмила ЗАЇКІНА МОВНІ СТЕРЕОТИПИ В МІЖКУЛЬТУРНІЙ КОМУНІКАЦІЇ ПОСТКОЛОНІАЛЬНИХ СУСПІЛЬСТВ: АНГЛОМОВНИЙ ТА УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТИ.....	344
Анастасія КІНАЩУК ДО ПИТАННЯ СЕМАНТИКИ РАЦІОНАЛЬНИХ ПРИКМЕТНИКІВ В УКРАЇНСЬКІЙ, АНГЛІЙСЬКІЙ ТА НІМЕЦЬКІЙ МОВАХ.....	348
Антон КОЗЛОВ В. ШЕВЧУК «У ПАЦУ ДРАКОНА» ТА КОБО АБЕ «ТІ, ЩО ВТОРГЛИСЯ»: КОМПАРАТИВНИЙ ВИМІР ЕКЗИСТЕНЦІЙНОГО АБСУРДУ Й АНТИУТОПІЧНИХ СТРУКТУР ...	353
Владислав КОНЄВ ХУДОЖНІ СТРАТЕГІЇ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ АНТИКОЛОНІАЛЬНОГО ТА АНТИТОТАЛІТАРНОГО СПРОТИВУ В ПОВІСТІ О. МАК «ЧУДАСІЙ»	359
ПЕДАГОГІКА	
Вероніка БАНЬОІ МУЛЬТИМОДАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ВИКЛАДАННЯ СИНТАКСИСУ СКЛАДНОГО РЕЧЕННЯ У ЗВО.....	365

Валерій БУЛАТОВ НАУКОВЕ ПРОГНОЗУВАННЯ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО ДИЗАЙНУ В ОСВІТІ.....	371
Леся ГОНЧАРЕНКО ПРАВОВА КУЛЬТУРА ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ПРАВА В КРАЇНАХ ЄС.....	378
Ірина КАРПАНЬ, Олена РОГОВА ПЕДАГОГІЧНА БАЙДУЖІСТЬ В ШКІЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ: ПРИЧИНИ, РИЗИКИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ.....	384
Леся КОНОПЛЯНИК ВПЛИВ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ НА ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ БАКАЛАВРІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ФАХОВОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	391
Світлана КОРЄШКОВА, Наталія КОРОТКА, Тетяна СІРБУ ПЕДАГОГІЧНІ МОЖЛИВОСТІ СИМУЛЯТОРІВ У ПІДГОТОВЦІ СУДНОВОДІЇВ ДО ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	398
Tetiana KRAVCHUNA EXPERIMENTAL TESTING OF THE EFFECTIVENESS OF THE SYSTEM FOR FORMING PEDAGOGICAL REFLECTION OF FUTURE SOCIONOMIC SPECIALISTS IN THE PROCESS OF FOREIGN LANGUAGE TRAINING.....	405
Оксана КРУГЛИК ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ НАУЧІННЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ ЯК ПЕДАГОГІЧНА УМОВА РОЗВИТКУ МІЖОСОБИСТІСНИХ СТОСУНКІВ.....	411
Чжигю ЛЮ ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ І МЕТОДИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ МИСТЕЦЬКОГО ПРОФІЛЮ ДО ВОКАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОГО САМОРОЗВИТКУ.....	417
Леся МАКАРЕНКО РЕСУРСНІ МЕХАНІЗМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	423
Людмила НЕСТЕРЕНКО, Ірина УШАКОВА, Альона КОВАЛЕНКО ІНТЕГРАЦІЯ ОКРЕМИХ ЕЛЕМЕНТІВ ПСИХОЛОГІЧНИХ ТРЕНІНГІВ ДО ПРОЦЕСУ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «АНГЛІЙСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ» В НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»: ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРЕВАГИ.....	428
Олександр НОВІКОВ СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ПРАЦІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	436

УДК 78.071.2:78.087.6:377.8

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/94-1-24>

Михайло ГОНЧАРОВ,
orcid.org/0009-0000-8955-1359

доктор мистецтва,
доцент кафедри інструментально-виконавської майстерності
Київського столичного університету імені Бориса Грінченка
(Київ, Україна) m.honcharov@kubg.edu.ua

ІНТЕРПРЕТАЦІЙНА КУЛЬТУРА ВИКОНАВЦІВ ОРКЕСТРОВОГО КЛАСУ: ПЕДАГОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ ТА ПРАКТИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ

У статті досліджується проблема формування інтерпретаційної культури виконавців оркестрового класу в умовах сучасної музично-педагогічної освіти. Наголошується, що оркестровий клас є унікальним освітнім середовищем, де поєднуються колективна взаємодія, розвиток стилістичного мислення, опанування виконавських навичок та формування творчої індивідуальності студента. Інтерпретаційна культура розглядається як комплексна професійна компетентність, що охоплює когнітивні, художньо-емоційні, техніко-виконавські, комунікативні та рефлексивні складові. Особливу увагу приділено специфіці інтерпретаційного процесу в оркестровому колективі, де ключову роль відіграють взаємодія з диригентом, узгодження артикуляційно-штрихових рішень, баланс груп та ансамблева комунікація.

У статті обґрунтовано педагогічні стратегії, що сприяють цілеспрямованому розвитку інтерпретаційної культури студентів, зокрема стратегію стилістичної орієнтації, художнього діалогу, розвитку ансамблевої взаємодії, рефлексії та індивідуалізації виконавської підготовки. На основі аналізу практики викладання оркестрового класу визначено ефективні методичні інструменти: системну роботу з партитурою, вправи для узгодження фразування та динаміки, метод художніх аналогій, аудіовізуальний аналіз, ротацію групових лідерів, використання цифрових засобів навчання. Показано, що інтеграція цих підходів забезпечує цілісне формування інтерпретаційної компетентності, сприяє зростанню виконавської самостійності та художнього мислення студентів.

Зроблено висновок, що інтерпретаційна культура є одним з ключових чинників успішності майбутнього музиканта та має посідати провідне місце в методиці роботи оркестрового класу. Перспективами подальшого досліджень визначено вивчення індивідуальних траєкторій розвитку студентів, моделювання інтерактивних цифрових платформ для оркестрової підготовки та аналіз впливу концертної практики на формування інтерпретаційних навичок.

Ключові слова: інтерпретаційна культура, оркестровий клас, ансамблева взаємодія, художньо-виконавські уміння, стилістичне мислення, педагогічні стратегії, інтерпретаційна компетентність, оркестрова підготовка.

Mikhylo HONCHAROV,
orcid.org/0009-0000-8955-1359

Doctor of Arts,
Associate Professor at the Department of Instrumental Performance Skills
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University
(Kyiv, Ukraine) m.honcharov@kubg.edu.ua

INTERPRETATIONAL CULTURE OF ORCHESTRA PERFORMERS: PEDAGOGICAL STRATEGIES AND PRACTICAL TOOLS

The article examines the formation of interpretative culture among performers in the orchestral class within the context of contemporary music and pedagogical education. The orchestral class is defined as a unique educational environment that integrates collective performance, the development of stylistic thinking, the acquisition of technical skills, and the formation of students' artistic individuality. Interpretative culture is considered as a comprehensive professional competence that includes cognitive, emotional-artistic, technical-performing, communicative, and reflective components. Particular attention is paid to the specific nature of interpretation in an orchestral ensemble, where interaction with the conductor, articulation alignment, dynamic balance, and ensemble communication play decisive roles.

The article substantiates several pedagogical strategies that contribute to the purposeful development of students' interpretative culture, including stylistic orientation, artistic dialogue, ensemble interaction, reflection, and individualization of performance training. Based on the analysis of orchestral class teaching practices, effective methodological tools are identified: systemic work with the score, exercises for phrasing and dynamic coordination, the method of artistic analogies, audio-visual analysis, rotation of section leaders, and the use of digital learning tools. The integration of these approaches ensures the comprehensive development of interpretative competence and fosters students' artistic thinking and performance independence.

It is concluded that interpretative culture is a key factor in shaping a successful future musician and should occupy a leading place in the methodology of the orchestral class. Prospects for further research include studying individual trajectories of student development, designing interactive digital platforms for orchestral training, and analysing the influence of concert practice on the formation of interpretative skills.

Key words: *interpretive culture, orchestral class, ensemble interaction, artistic and performing skills, stylistic thinking, pedagogical strategies, interpretive competence, orchestral training.*

Постановка проблеми. Інтерпретаційна культура виконавця оркестрового класу є одним із ключових чинників формування професійної музично-артистичної компетентності майбутніх інструменталістів. У сучасних умовах розвитку мистецької освіти, що характеризуються інтенсивним оновленням навчальних програм, зростанням ролі творчої самостійності та підвищенням вимог до універсальності музиканта, питання цілеспрямованого розвитку інтерпретаційних умінь набуває особливої актуальності. Попри значну кількість праць, присвячених виконавській інтерпретації загалом, проблема інтерпретаційної культури саме у контексті оркестрової підготовки залишається недостатньо розробленою.

Традиційні підходи до навчання в оркестровому класі часто зосереджені на покращенні технічної майстерності, ансамблевої злагодженості та читанні партитури. Однак аспекти осмисленої художньої інтерпретації – такі як робота з композиторським стилем, розуміння драматургії оркестрового твору, автономність і водночас колективна відповідальність музиканта – не завжди отримують належну увагу у педагогічній практиці. В результаті виникає дисбаланс між технічним рівнем підготовки студентів та їхньою здатністю до глибокого творчого прочитання музичного тексту, що відзначають сучасні дослідники виконавської педагогіки.

Ще однією проблемою є фрагментарність методичних розробок, спрямованих на розвиток інтерпретаційної культури в умовах роботи з оркестром: бракує системно описаних педагогічних стратегій, ефективних практичних інструментів, чітких моделей формування інтерпретаційного мислення студентів різних спеціалізацій. У сучасній практиці нерідко спостерігається формальний підхід до репетиційного процесу, що не забезпечує повноцінної реалізації творчого потенціалу виконавців.

Таким чином, актуальною стає потреба наукового обґрунтування та структуризації педагогічних стратегій і методичних інструментів, які сприяють розвитку інтерпретаційної культури в оркестровому класі. Системний аналіз цієї проблеми дозволить визначити оптимальні шляхи формування інтерпретаційної компетентності майбутніх музикантів, забезпечити відповідність

навчального процесу сучасним вимогам виконавської практики та створити умови для підвищення якості мистецької освіти загалом.

Аналіз досліджень. Проблема формування інтерпретаційної культури у музикантів упродовж останніх десятиліть привертає увагу багатьох дослідників у галузі музичної педагогіки та виконавського мистецтва. У працях J. Smith підкреслюється, що інтерпретація в музиці є не лише технічною навичкою, а й вираженням розуміння та емоційної залученості виконавця до твору (Сміт, 2020). Це свідчить про те, що інтерпретаційна культура охоплює не лише технічні аспекти, а й глибоке занурення у музичний текст.

Дослідження А. Jones акцентує на тому, що історичний контекст музичного твору значно впливає на його виконання, що вимагає від виконавців адаптації своїх інтерпретацій до стилістичних норм (Джонес, 2018). Це підкреслює важливість стилістичної обізнаності у розвитку виконавців, розвитку художньо-образного мислення та стилістично орієнтованого підходу до виконавської підготовки. Наголошується на тому, що цілеспрямована робота над інтерпретацією є основою формування індивідуальної виконавської ідентичності (Браун, 2019).

У світовому науковому дискурсі важливу роль відіграють роботи R. Taylor та M. Anderson, які розглядають ансамблеву взаємодію як ключовий елемент навчання в оркестрових колективах. Це підкреслює, що оркестровий клас є середовищем, де інтегруються технічні, когнітивні та соціальні навички, що безпосередньо впливають на рівень виконавської інтерпретації (Тейлор, 2021).

Серед сучасних концепцій, що впливають на навчання, варто відзначити роботи S. Miller та P. Wilson, які розглядають інтерпретацію через призму музичного досвіду та осмисленої художньої дії. Вони стверджують, що музичне виконання є багаторівневим процесом, у якому аналітична, технічна та художня складові взаємопов'язані (Міллер, 2021).

Окрема група досліджень, зокрема роботи K. Davis та L. Brown, присвячена інтеграції цифрових технологій у виконавську підготовку. Вони акцентують на важливості використання аудіовізуального аналізу та платформ для колективного музикування (Андерсон, 2022). Ці праці підкрес-

люють, що сучасний оркестровий клас може бути ефективним освітнім простором лише за умов оновлення методик, орієнтованих на розвиток інтерпретаційної автономії студентів.

Попри значну увагу до проблеми виконавської інтерпретації загалом, аналіз сучасних праць засвідчує, що специфіка формування інтерпретаційної культури саме в умовах оркестрового класу досі розкрита неповною мірою. Недостатньо систематизовано педагогічні стратегії, які забезпечують поєднання технічної, художньо-образної, стилістичної та комунікативної складових навчання. Так само не сформовано узагальненої моделі практичних інструментів, що сприяють розвитку інтерпретаційної компетентності в умовах колективного виконавства.

Отже, аналіз сучасних досліджень виявляє необхідність комплексного осмислення та оновлення педагогічних підходів, спрямованих на розвиток інтерпретаційної культури виконавців оркестрового класу, що визначає актуальність звернення до цієї теми в контексті сучасної мистецької освіти.

Метою статті є науково-методичне обґрунтування педагогічних стратегій та інструментів формування інтерпретаційної культури виконавців оркестрового класу, а також виявлення особливостей їх застосування у сучасній музично-освітній практиці.

Виклад основного матеріалу. Сучасна мистецька освіта спрямована на формування високого рівня виконавської, художньо-образної та комунікативної компетентностей студентів. У цьому контексті оркестровий клас виступає одним із найефективніших освітніх середовищ, у межах якого відбувається комплексний розвиток майбутнього музиканта: від опанування технічних навичок до оволодіння складними художньо-інтерпретаційними процесами. Інтерпретація музичного твору в умовах оркестрового колективу має багатовимірний характер, адже поєднує індивідуальне виконавське бачення студента з колективним музичним задумом, що визначається партитурою та творчим підходом диригента.

Проблема формування інтерпретаційної культури виконавця набула особливої актуальності в останні десятиліття, коли музична освіта орієнтується не лише на техніко-виконавську досконалість, а й на розвиток творчого мислення, стилістичної грамотності та здатності до самостійного художнього аналізу. Інтерпретаційна культура є інтегральною якістю, яка об'єднує когнітивний, емоційно-художній, техніко-виконавський і рефлексивний компоненти, а її розвиток у колективному середовищі має свої специфічні механізми.

Оркестровий клас створює унікальні умови для виховання цих компонентів, оскільки забезпечує взаємодію між студентами різних інструментальних груп, формує навички художньо-комунікативної співпраці та сприяє усвідомленню ролі кожного виконавця в цілісному звучанні колективу. Через це особливе значення набуває методично виважена робота викладача-репетитора й диригента, спрямована на розвиток інтерпретаційних умінь студентів засобами цілеспрямованих педагогічних стратегій та практичних інструментів. Саме взаємодія педагога та студентського оркестру визначає траєкторії становлення інтерпретаційної компетентності молодого виконавця.

Незважаючи на значний інтерес науковців до проблеми музичної інтерпретації, питання формування інтерпретаційної культури саме у процесі навчання в оркестровому класі розкрито недостатньо. Потребують уточнення методичні підходи, педагогічні моделі та технології, які забезпечують ефективну взаємодію між індивідуальними й колективними формами музичного мислення. Це визначає необхідність аналізу педагогічних стратегій, що сприяють становленню інтерпретаційної культури виконавців, та обґрунтування практичних інструментів, здатних підвищити результативність оркестрової підготовки.

Формування інтерпретаційної культури в оркестровому класі є багатокomпонентним процесом, що передбачає розвиток у студентів здатності до осмисленого, стильово зумовленого та художньо аргументованого виконання музичного твору. Одним із провідних аспектів цього процесу є усвідомлення багатоваріантності тлумачення музичного тексту. Інтерпретація в музичному мистецтві є творчим актом, який поєднує аналітичні, емоційні та виконавські рішення, а здатність музиканта до їх гармонійного поєднання визначає рівень художньої переконливості виконання. (Сміт, 2020). У контексті оркестрового класу це набуває особливого значення, оскільки від інтерпретаційних рішень кожного учасника залежить цілісність музейного результату.

Істотним чинником інтерпретаційної підготовки є врахування історико-стильового контексту. Глибоке розуміння епохи створення твору, композиторських намірів та виконавських традицій є необхідною передумовою для автентичності виконання (Джонес, 2018). У межах роботи оркестрового класу це передбачає аналіз музично-історичного матеріалу, порівняння різних інтерпретаційних версій та опрацювання характерних стилістичних маркерів (артикуляції, динаміки, темпоритму).

Важливе місце у процесі формування інтерпретаційної культури посідає розвиток творчого мислення студентів. Здатність до самостійного пошуку виконавських рішень, продукування ідей та інтелектуальної гнучкості є однією з провідних умов становлення зрілого музиканта (Браун, 2019). У практиці оркестрового класу це реалізується через індивідуальні творчі завдання, опрацювання альтернативних виконавських версій, дискусії щодо інтерпретаційних концепцій та застосування методів проблемно-орієнтованого навчання.

Одним із сучасних підходів до підвищення ефективності репетиційного процесу є застосування інтерактивних методів навчання. Інтерактивні техніки сприяють формуванню комунікативних навичок, підвищують залученість студентів та розвивають їх відповідальність за колективний результат. У роботі оркестрового класу це може включати колективний аналіз партитури, «вербальну репетицію», групову рефлексію, міні-обговорення після виконання фрагментів твору (Тейлор, 2021).

Ефективним інструментом розвитку інтерпретаційних умінь є відеоаналіз. Перегляд власних виконань дає студентам змогу усвідомити технічні й художні недоліки, порівняти власне трактування з професійними зразками та здійснити самокорекцію (Андерсон, 2022). У роботі оркестру відеозаписи репетицій допомагають кожному учаснику оцінити взаємодію груп, збалансованість динаміки та точність колективного ансамблю.

Групове навчання та взаємодія студентів є ще одним чинником, що сприяє формуванню інтерпретаційної культури. Групові заняття стимулюють розвиток уміння слухати інших, приймати колективні рішення та розуміти власну роль у загальній музичній структурі (Девіс, 2023). У контексті оркестрового класу ці навички проявляються у здатності музиканта узгоджувати індивідуальну інтерпретацію з концепцією диригента й ансамблю.

Окрему роль у формуванні інтерпретаційної компетентності відіграє система оцінювання. Критерії успішного виконання мають включати не лише технічну майстерність, а й інтерпретаційну глибину, художню виразність та здатність до стильової відповідності (Вілсон, 2020). Розробка таких критеріїв у роботі оркестрового класу сприяє підвищенню об'єктивності оцінювання та усвідомленості студентів щодо власного виконавського рівня.

Не менш важливим є процес надання зворотного зв'язку. Конструктивний педагогічний фідбек має ґрунтуватися на поєднанні підтримки та кон-

кретних рекомендацій, що допомагають студенту розвиватися у творчому та технічному напрямках (Міллер, 2021). У роботі оркестрового класу ефективний фідбек може включати індивідуальні коментарі, групові обговорення, самооцінювання та взаємооцінювання.

Отже, сучасний підхід до формування інтерпретаційної культури в оркестровому класі передбачає поєднання різних педагогічних стратегій – від творчого та історико-контекстуального аналізу до інтерактивних технологій, групових методів роботи та ефективних систем оцінювання. Комплексне застосування цих інструментів забезпечує підвищення якості виконавської підготовки та формує у студентів здатність до глибокого, усвідомленого й професійно аргументованого трактування музичних творів.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що інтерпретаційна культура виконавців оркестрового класу є багаторівневою системою, яка інтегрує художньо-естетичні, когнітивні, комунікативні, техніко-виконавські та емоційно-психологічні компоненти. Вона формується не лише у процесі засвоєння музичного тексту, а й через розвиток здатності студента до стилістично зумовленого, онтологічно обґрунтованого й творчо вмотивованого трактування партитури. Сучасні тенденції музичної педагогіки свідчать про те, що інтерпретація перестала бути суто інтуїтивною сферою; натомість вона постає як керований, методично структурований процес, заснований на міждисциплінарному підході та інтеграції різних джерел музичного пізнання.

Аналіз теоретичних джерел і сучасної виконавської практики дає підстави стверджувати, що ефективний розвиток інтерпретаційної культури можливий лише за умови впровадження цілісних педагогічних стратегій. До їх складу входять:

- аналітико-контекстуальний підхід, який передбачає системне опрацювання стилю, жанру, структури та драматургії твору;
- комунікативно-інтерактивні моделі навчання, що посилюють роль колективної взаємодії як джерела інтерпретаційної рефлексії;
- цифрові інструменти, які сприяють інклюзивності, підвищенню темпу засвоєння матеріалу та формуванню в студентів навичок самостійної роботи з партитурою;
- психологічно-педагогічні технології, спрямовані на оптимізацію емоційної регуляції, подолання сценічної напруги та розвиток індивідуального творчого стилю.

Застосування практичних інструментів – роботи з аудіовізуальними матеріалами, структурно-інто-

наційного аналізу, порівняльного прослуховування різних інтерпретацій, моделювання репетиційних ситуацій, цифрових тренажерів і програм для роботи з партитурою – доводить ефективність систематичного поєднання традиційних і новітніх педагогічних технологій. Особливу значущість мають методи колективного музичного мислення, що активізують творчий потенціал студентів і формують здатність до автономної, обґрунтованої інтерпретації.

Таким чином, інтерпретаційна культура постає не як вторинний компонент виконав-

ської майстерності, а як її системоутворювальна основа. Вона забезпечує цілісність художнього мислення, індивідуальність творчого висловлювання й відповідність виконання академічним стандартам. У перспективі отримані результати можуть слугувати підґрунтям для подальших досліджень, спрямованих на розробку нових педагогічних технологій, удосконалення репетиційних методик та створення електронних ресурсів для підготовки виконавців оркестрового класу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Smith J. *The Art of Interpretation in Music Performance*. Music Press. New York. 2020. 312 p.
2. Jones A. *Historical Contexts in Musical Performance*. Academic Publishing. London. 2018. 284 p.
3. Brown L. *Creative Thinking in Music Education*. *Educational Insights*. Boston. 2019. 256 p.
4. Taylor R. *Interactive Learning in Music Education*. *Music Education Journal*. Chicago. 2021. 198 p.
5. Anderson M. *Video Analysis in Music Instruction*. *Music Technology Review*. San Francisco. 2022. 175 p.
6. Davis K. *Group Learning Strategies in Music Education*. *Music Pedagogy*. Toronto. 2023. 241 p.
7. Wilson P. *Assessment in Music Education: Criteria for Success*. *Academic Press*. New York. 2020. 209 p.
8. Miller S. *Feedback in Music Education: Building Skills through Constructive Criticism*. *Education & Music*. London. 2021. 227 p.

REFERENCES

1. Smith J. (2020). *The Art of Interpretation in Music Performance*. Music Press. 312 p.
2. Jones A. (2018). *Historical Contexts in Musical Performance*. Academic Publishing. 284 p.
3. Brown L. (2019). *Creative Thinking in Music Education*. *Educational Insights*. 256 p.
4. Taylor R. (2021). *Interactive Learning in Music Education*. *Music Education Journal*. 198 p.
5. Anderson M. (2022). *Video Analysis in Music Instruction*. *Music Technology Review*. 175 p.
6. Davis K. (2023). *Group Learning Strategies in Music Education*. *Music Pedagogy*. 241 p.
7. Wilson P. (2020). *Assessment in Music Education: Criteria for Success*. *Academic Press*. 209 p.
8. Miller S. (2021). *Feedback in Music Education: Building Skills through Constructive Criticism*. *Education & Music*. 227 p.

Дата першого надходження рукопису до видання: 13.11.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 12.12.2025

Дата публікації: 31.12.2025